

Dolgozat ízü feladatsor

Ennek a példasornak a kidolgozására több időt kapnátok, mint 45 perc.

Szerintem 3 db példa lesz pénteken, csak a példatípusok bemutatása miatt írtam most többet.

A következő oldalon ott vannak a végeredmények, és ha még egyet lapozol, ott részletes megoldását találd az összes példának. Nyilván csak akkor nézd meg az eredményeket, ha készen vagy, és pláne csak akkor nézd meg a kidolgozást, ha magad nem boldogulsz.

1. Add meg annak a függőleges tengelyű parabolának az egyenletét, melynek tengelypontja a $T(3;4)$ pont, és átmegy a $P(9;10)$ ponton.

2. Az $f(x) = x^2 - 12x + 27$ függvény grafikonja a derékszögű koordinátarendszerben parabola.

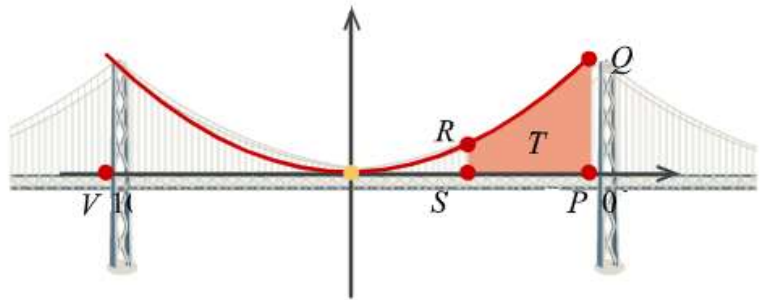
a. Add meg a parabola jellemző adatait. (p , v , F).

b. Add meg a parabola 5-ös abszcisszájú pontjába húzott érintőjének egyenletét!

3. Határozd meg a $P(9;2)$ pontból az $y = \frac{1}{36} \cdot x^2$ parabolához húzható érintők egyenletét!

a. Számítsd ki az érintők hajlásszögét!

4. Egy elújításra váró függőhíd két támpilléreinek távolsága $VP=200$ m. A fő tartókábel alakja egy olyan parabolának az íve, melynek a tengelypontja a VP felezőpontja, tengelye pedig a VP felezőmerőlegese. A kábel tartópilléreinek legnagyobb magassága $PQ=16$ m, a felújításhoz $PS=50$ m széles védőhálót feszítenek ki. A tervek szerint a háló a QR íven felfüggesztett $PQRS$ területet fedí majd be. Hány m^2 területű háló kell, ha a rögzítések miatt 8% veszteséggel kell számolnunk?

Megoldások:

1. $y - 4 = \frac{1}{6} \cdot (x - 3)^2$

2. a. $F(6; -8,75)$ $p = \frac{1}{2}$ $v: y = -9,25$

b. $y = -2x + 2$

3. $e_1: 2x - 3y = 12$ $e_2: x - 3y = 3$ Bezárt szög: $15,26^\circ$

4. $507,25 \text{ m}^2$ területű háló kell

Magyarázatok:

1.

Mivel a parabolánk tengelypontja a $T(3,4)$ és áthalad a $P(9,10)$ ponton, így biztos, hogy valahogy így néz ki....

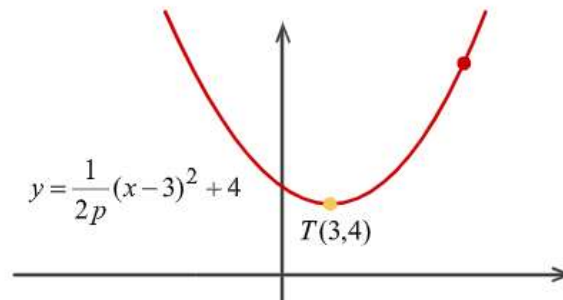
Már csak a paraméterét kéne valahogyan kideríteni...

Ha a P pont koordinátáit behelyettesítjük a parabola egyenletébe, meg is kapjuk:

$$p=3$$

Szóval a parabola egyenlete:

$$y = \frac{1}{6}(x-3)^2 + 4$$

2.

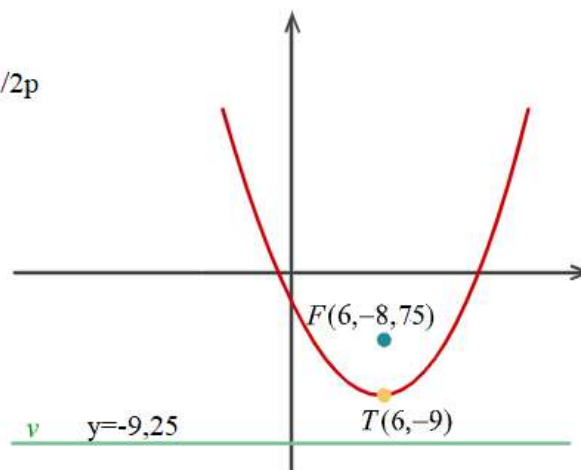
Először is határozzuk meg a parabola tengelypontját

Ehhez teljesnégyzet alakra hozzuk:

$$x^2 - 12x + 27 = 1(x-6)^2 - 9$$

Már csak a paraméter kell $1=1/2p$

$$p = \frac{1}{2}$$

b. Az 5-ös abszcissza azt jelenti, hogy a parabola egy olyan pontja, melynek első koordinátája=5. Helyettesítsük be a parabola egyenletébe, és $y = 25 - 60 + 27 = -8$ -at kapunk, tehát a parabola pontja: $P(5;-8)$

Keressük az érintőt: $y = m \cdot x + b$ alakban és az érintő meredekségét a görbe deriváltjának helyettesítési értéke

adja az adott pontban. $y' = 2x - 12$ $y'(5) = 10 - 12 = -2$ $m = -2$ Tehát egyenesünk $y = -2x + b$

alakú. Helyettesítsük be a $P(5;-8)$ pontot x és y helyébe: $-8 = -2 \cdot 5 + b$ $b = 2$ Tehát az érintő egyenlete:

$$y = -2x + 2$$

3. A $P(9; 2)$ ponton átmenő egyenessereg paraméteres egyenlete $y - 2 = m(x - 9)$, $y = mx - 9m + 2$, ahol $m \in \mathbf{R}$. Az m értékét úgy kell meghatározni, hogy az $\left. \begin{array}{l} y = mx - 9m + 2 \\ 36y = x^2 \end{array} \right\}$ egyenletrendszernek pontosan egy megoldása legyen. Az egyenletrendszerhez tartozó diszkrimináns: $D = 36^2 m^2 - 4 \cdot 36(9m - 2) = 0$, ha $m_1 = \frac{2}{3}$, $m_2 = \frac{1}{3}$. Az érintő egyenlete: $2x - 3y - 12 = 0$, vagy $x - 3y - 3 = 0$.

$$\vec{n}_{e_1}(2; -3) \quad \vec{n}_{e_2}(1; -3) \quad 2 \cdot 1 + (-3) \cdot (-3) = 11$$

$$|\vec{n}_{e_1}| = \sqrt{2^2 + (-3)^2} = \sqrt{13}$$

$$|\vec{n}_{e_2}| = \sqrt{1^2 + (-3)^2} = \sqrt{10}$$

$$11 = \sqrt{13} \cdot \sqrt{10} \cdot \cos \alpha$$

$$\alpha = 15,26^\circ$$

4.

A parabola tengelypontja az $U(0, 0)$ pont, így egyenlete:

$$y = \frac{1}{2p} x^2$$

Mivel a $Q(100, 16)$ rajta van a parabolán, így az egyenletét kielégíti:

$$16 = \frac{1}{2p} \cdot 10000$$

$$p = 312,5$$

A parabola tengelypontja az $U(0, 0)$ pont, így egyenlete:

$$y = \frac{1}{625} x^2$$

Most pedig integrálunk...

$$\int_{50}^{100} \frac{1}{625} x^2 dx =$$

$$\frac{1}{625} \int_{50}^{100} x^2 dx = \frac{1}{625} \left[\frac{x^3}{3} \right]_{50}^{100} = \frac{1400}{3} = 466,67$$

Ennyi tehát a vászon területe. De még a 8%-os veszteséggel számolnunk kell:

$$466,67 : 0,92 = 507,25 \text{ m}^2$$

Ennyi területre lesz szükség.

